

UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Historia nauki Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Liberal Arts and Sciences Specjalność - Jednostka organizacyjna Wydział Historii Poziom studiów studia pierwszego stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2024/25 Kod zajęć 18LASS.12P.02993.24 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty podstawowe	
Koordynator zajęć	Rafał Wierchosławski		
Prowadzący zajęcia	Rafał Wierchosławski		
Okres Semestr 2	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 30, Zaliczenie z oceną		Liczba punktów ECTS 4

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	zwrócenie uwagi na fenomen nauki w kontekście wyłaniania się wiedzy naukowej z innych typów wiedzy ludzkiej oraz jej dalsze przekształcenia w dziejach
C2	wskazanie pewnych głównych (globalnych) wizji nauki europejskiej (Arystoteles, Galileusz-Newton, Comte i pozytywizm, Popper i post- pozytywizm), czyli pytanie o jedność nauki w jej rozwoju (nacisk na kontekst uzasadniania)
C3	zaprezentowanie wieloaspektowych uwarunkowań rozwoju i przemian poszczególnych dyscyplin naukowych uwzględniając kontekst społeczno- kulturowo-instytucjonalny (kontekst odkrycia oraz perspektywa STS).
C4	zwrócenie uwagi na zróżnicowanie wiedzy i jej społeczne uznanie (instytucje, proces kształcenia, badawczy), postulowaną autonomię akademii oraz jej społeczną odpowiedzialność w stosunku do społeczeństwa, problem finansowania nauki (państwo, partnerstwo prywatno-państwowe, fundacje), dostęp do wyników i owoców badań naukowych (uniwersalizm vs. komercjalizacja), skutki uboczne związane z postępem naukowo-technologicznym (społeczeństwo ryzyka i zagrożenia ekologiczne).
C5	omówienie różnych faz rozwoju nauki (widzianych przez pryzmat poszczególnych dziedzin nauki oraz ogólnych tendencji w nauce) w historii np. starożytnej i średniowiecznej wizji nauki (w poszukiwaniu istoty), nowożytnej rewolucji naukowej (matematyczne przyrodznawstwo) i jej konsekwencji, kształtowania się nowoczesnej nauki XIX wieku (rewolucja przemysłowa) i jej modyfikacji w rewolucji naukowo-technicznej XX wieku (różne fazy społeczeństwa przemysłowego, postindustrialnego, opartego na wiedzy i informacji); możliwe ścieżki dalszego rozwoju - zależnościach nauki i technologii w XXI wieku
C6	omówienie problemu racjonalności naukowej w kontekście innych typów wiedzy ludzkiej (ludów pierwotnych, lokalnej, religijnej i filozoficznej). Problem demarkacji nauki od nie-nauki (pseudonauka, proto-nauka). Znaczenie instytucji naukowych, mechanizmów społecznych i gospodarczych, kultury naukowej i polityki naukowej państwa (państwo przedsiębiorcze) dla innowacji w nauce i technologii.

Wymagania wstępne

Brak.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	zna pogłębione metody naukowe w dziejach	LAS_K1_W01, LAS_K1_W02, LAS_K1_W04, LAS_K1_W07, LAS_K1_W08, LAS_K1_W09, LAS_K1_W10	Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne
W2	zna okresy rozwojowe nauki w dziejach	LAS_K1_W01, LAS_K1_W02, LAS_K1_W04, LAS_K1_W07, LAS_K1_W08, LAS_K1_W09, LAS_K1_W10	Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
W3	zna różne aspekty wyróżnionego statusu wiedzy naukowej pośród innych typów wiedzy ludzkiej, w tym status racjonalności nauk	LAS_K1_W01, LAS_K1_W02, LAS_K1_W04, LAS_K1_W05, LAS_K1_W07, LAS_K1_W08, LAS_K1_W09, LAS_K1_W10	Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne
W4	zna aspekty rozwoju wiedzy w wymiarze społecznym, ekonomicznym i politycznym, w tym czynniki generujące innowacje	LAS_K1_W01, LAS_K1_W02, LAS_K1_W04, LAS_K1_W06, LAS_K1_W07, LAS_K1_W08, LAS_K1_W09, LAS_K1_W10	Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Metody naukowe w procesie historycznym oraz w kontekście społecznym	W1, W2	Wykład
2.	Rozwój poszczególnych dziedzin naukowych w dziejach oraz ich przemiany od protonauki do nauki dojrzałej – specjalizacja naukowa.	W1, W2	Wykład
3.	Racjonalność nauki – uniwersalizm czy relatywizm	W3	Wykład
4.	Kryteria demarkacji wiedzy naukowej od innych typów wiedzy ludzkiej.	W2, W3	Wykład
5.	Problem innowacyjności w kontekście instytucji naukowych, finansowania nauki i polityki naukowej.	W1, W2, W4	Wykład

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład konwersatoryjny, Praca z tekstem, Metoda analizy przypadków

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Forma zaliczenia przedmiotu (ustna lub pisemna) do wyboru według preferencji studentów. Skala ocen z zastosowanym rozkładem procentowym: bardzo dobry (bdb; 5,0): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 90% dobry plus (+db; 4,5): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 80% dobry (db; 4,0): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 70% dostateczny plus (+dst; 3,5): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 60% dostateczny (dst; 3,0): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 50% niedostateczny (ndst; 2,0): brak osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.

Literatura

Obowiązkowa

1. Kamiński S., Nauka i metoda. Pojęcie nauki i klasyfikacji nauk, Lublin 1992 (rozdz. II, s. 47-182).
2. Znaniecki F., Społeczne role uczonych, Warszawa 1984.
3. The Cambridge History of Science, t. 1-8, Cambridge University Press 2002-2020.
4. Writing the History of the Humanities: Questions, Themes, and Approaches, red. P. Herman, Bloomsbury Academic, 2023.

Dodatkowa

1. Bernal J.D., Science in History, t. 1-4, Penguin Books, 1965.
2. Godin B., Innovation Contested: The Idea of Innovation over the Centuries, Taylor & Francis, 2015.
3. Mazzucato M., Przedsiębiorcze państwo, tłum. J. Bednarek, Wydawnictwo Ekonomiczne Heterodox, 2017.
4. The Historiography of Contemporary Science, Technology and Medicine: Writing Recent Science, red. R.E. Doel, T. Söderquist, Routledge, 2007.
5. Science and Ideology: A Comparative History, red. M. Walker, Routledge, 2003.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	30
Czytanie wskazanej literatury	45
Przygotowanie do egzaminu	45
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 120
Liczba punktów ECTS	ECTS 4

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
LAS_K1_W01	Absolwent/ka zna i rozumie ujęcia filozoficzne określające rolę, cele nauki oraz jej miejsce w cywilizacji europejskiej na przestrzeni wieków
LAS_K1_W02	Absolwent/ka zna i rozumie wybrane aspekty historii tradycji Artes Liberales i wzajemne powiązania ze współczesnymi koncepcjami naukowymi i dydaktycznymi
LAS_K1_W04	Absolwent/ka zna i rozumie kluczową terminologię głównych dyscyplin z zakresu nauk humanistycznych, społecznych, ścisłych i przyrodniczych
LAS_K1_W05	Absolwent/ka zna i rozumie uwarunkowania prowadzenia badań w ramach nauk humanistycznych i ścisłych w dobie rewolucji cyfrowej
LAS_K1_W06	Absolwent/ka zna i rozumie zasady i metody prowadzenia badań w ramach nauk humanistycznych i ścisłych
LAS_K1_W07	Absolwent/ka zna i rozumie etapy rozwoju cywilizacji europejskiej wraz z ich specyfiką kulturową, religijną, ekonomiczną i polityczną
LAS_K1_W08	Absolwent/ka zna i rozumie procesy rozwoju nauk ścisłych i wybraną problematykę współcześnie prowadzonych badań
LAS_K1_W09	Absolwent/ka zna i rozumie procesy rozwoju nauk społecznych i wybraną problematykę współcześnie prowadzonych badań
LAS_K1_W10	Absolwent/ka zna i rozumie procesy rozwoju nauk eksperymentalnych i wybraną problematykę współcześnie prowadzonych badań